

Powszechny Spis Rolny 2020 – wyniki ostateczne w województwie kujawsko-pomorskim¹

↓ 12,5%

Spadek liczby gospodarstw rolnych w porównaniu z PSR 2010

Według ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020) utrzymał się notowany od wielu lat spadek liczby gospodarstw rolnych, przy jednoczesnym wzroście ich średniej powierzchni.

W porównaniu z wynikami uzyskanymi w Powszechnym Spisie Rolnym 2010 (PSR 2010), zmniejszyła się powierzchnia gruntów ogółem użytkowanych w gospodarstwach rolnych.

PSR 2020 został przeprowadzony na terytorium Polski w okresie od 1 września do 30 listopada 2020 r., wg stanu na 1 czerwca 2020 r.

1. Gospodarstwa rolne

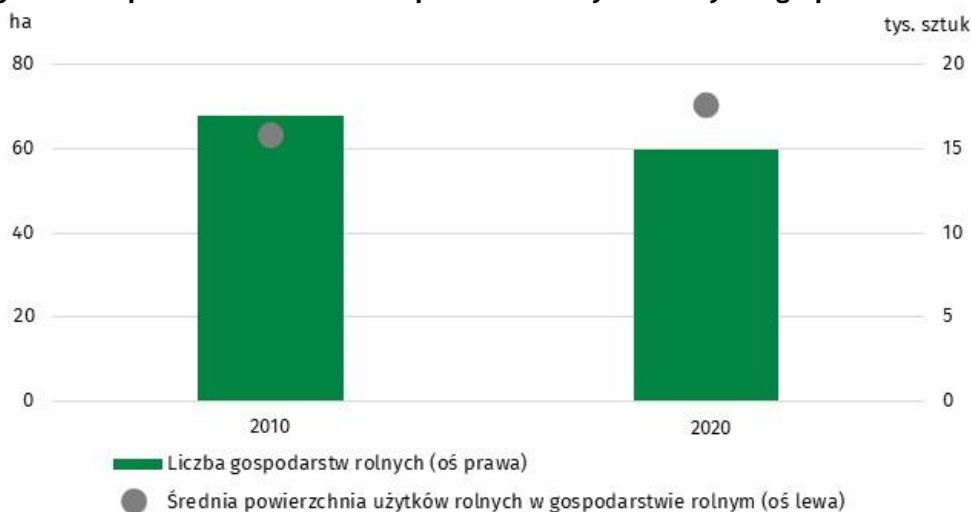
Według ostatecznych danych Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020) w województwie kujawsko-pomorskim według stanu na 1 czerwca 2020 r. było 59,6 tys. gospodarstw rolnych (w Polsce 1317,4 tys. gospodarstw). Gospodarstwa rolne w województwie stanowiły 4,5% gospodarstw w kraju. Ich liczba spadła o 12,5% w porównaniu z wynikami Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

W województwie kujawsko-pomorskim większość gospodarstw rolnych (52,0%) prowadziło wyłącznie produkcję roślinną. Łączoną produkcję roślinną i zwierzęcą prowadziło 47,2% gospodarstw, natomiast wyłącznie zwierzęcą 0,8% gospodarstw rolnych. Oznacza to zmianę względem poprzedniego spisu rolnego, gdyż według PSR 2010, 65,5% gospodarstw prowadziło łączoną produkcję roślinną i zwierzęcą, 34,2% wyłącznie produkcję roślinną, a wyłącznie chowem i hodowlą zwierząt zajmowało się jedynie 0,3% gospodarstw rolnych.

Według ostatecznych danych z PSR 2020 w porównaniu z 2010 r. przybyło o 23,6% gospodarstw powyżej 30 ha, przy czym największy wzrost – o 45,9% nastąpił w liczbie gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 50 ha. Najwięcej ubyło gospodarstw o powierzchni od 5 do 10 ha (spadek o 21,8%). Liczba gospodarstw o powierzchni od 0 do 5 ha zmniejszyła się o 10,5%.

Spisem rolnym zostały objęte gospodarstwa rolne, których użytkownikami były osoby fizyczne (gospodarstwa indywidualne) oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Wykres 1. Gospodarstwa rolne i średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym^a

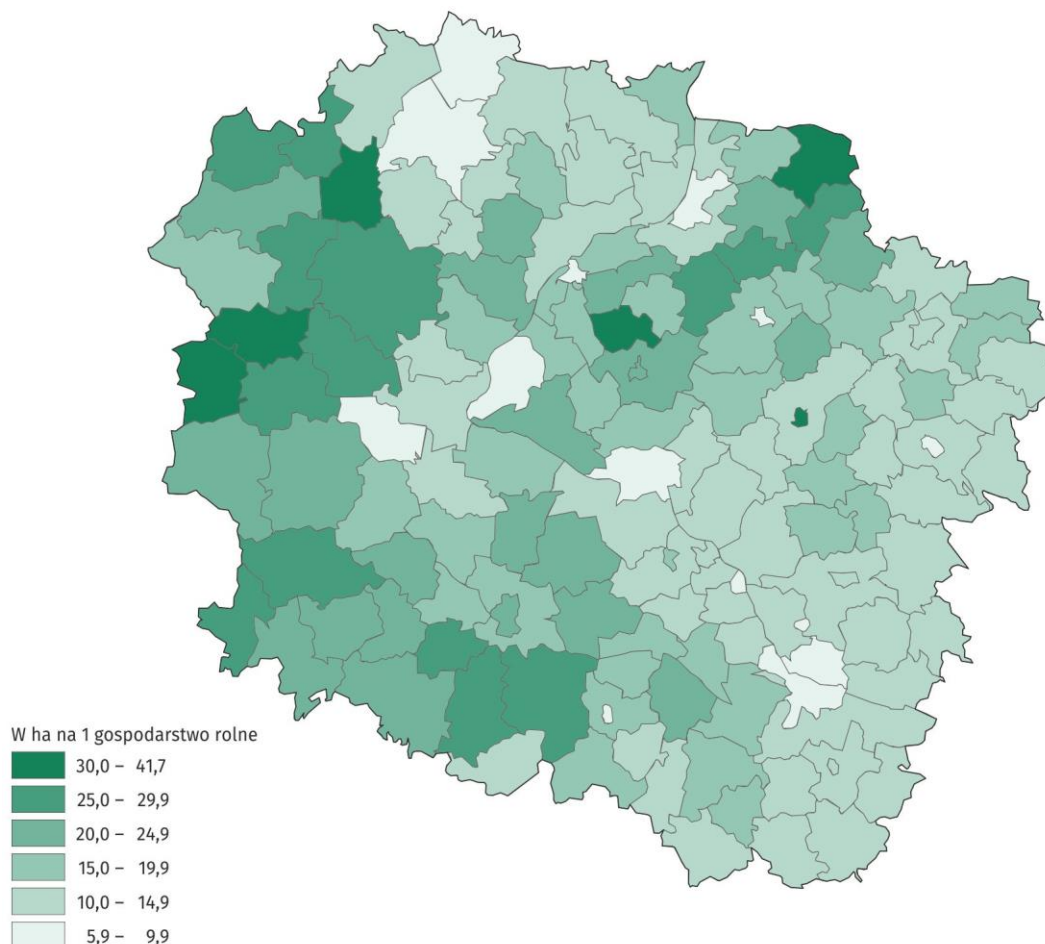
a PSR 2010 – stan na 30 czerwca, PSR 2020 – stan na 1 czerwca.

¹ Dane na poziomie województwa prezentowane są według siedziby użytkownika, natomiast dane gminne według siedziby gospodarstwa rolnego.

Średnia powierzchnia użytków rolnych ogółem przypadająca na 1 gospodarstwo rolne w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 17,7 ha i wzrosła o 12,0% w stosunku do danych z poprzedniego spisu rolnego. Największą powierzchnię zajmowały gospodarstwa prowadzące produkcję roślinną i zwierzęcą (średnia powierzchnia użytków rolnych – 21,5 ha). Powierzchnia tych gospodarstw w stosunku do danych z PSR2010 wzrosła o 18,1%. Mniejsze były gospodarstwa prowadzące wyłącznie produkcję roślinną (średnia powierzchnia użytków rolnych to 14,5 ha, wzrost o 26,1%). Najmniej użytków rolnych miały gospodarstwa charakteryzujące się wyłącznie produkcją zwierzęcą (średnio 3,0 ha), a ich powierzchnia spadła o 38,8% w porównaniu z PSR 2010.

Mapa 1. Średnia powierzchnia użytków rolnych w 2020 r.

Stan na 1 czerwca

W 59 gminach województwa kujawsko-pomorskiego średnia powierzchnia użytków rolnych była większa niż średnia powierzchnia przypadająca na 1 gospodarstwo rolne w regionie

Największą średnią powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwach rolnych odnotowano w gminie miejskiej Golub-Dobrzyń (średnia powierzchnia użytków rolnych 41,7 ha), a najmniejszą w gospodarstwach w gminie miejskiej Rypin (średnia powierzchnia użytków rolnych 5,9 ha).

Według PSR 2020 najwięcej gospodarstw rolnych było zlokalizowanych w gminie wiejskiej Lipno (1089 gospodarstw, 1,8% wszystkich gospodarstw w województwie), natomiast najmniej, bo zaledwie 22 gospodarstwa rolne liczyła gmina miejska Aleksandrów Kujawski.

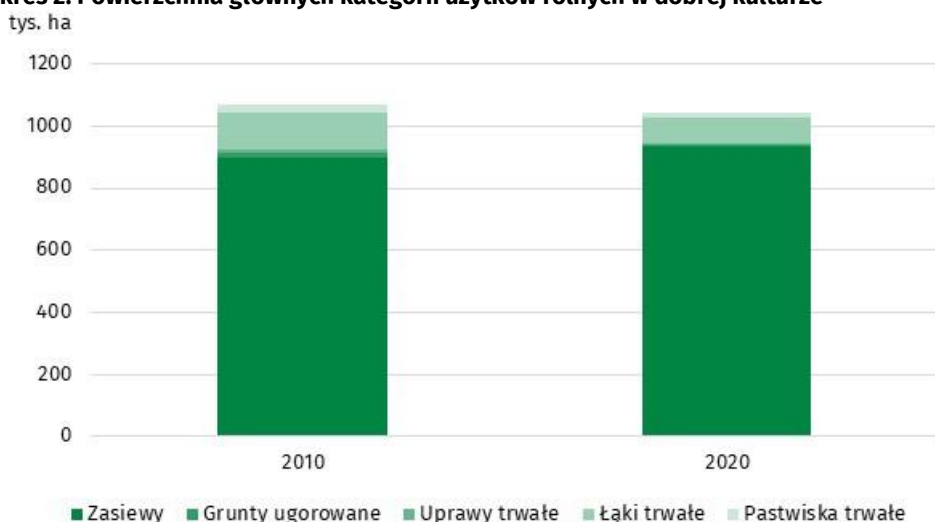
Średnia wielkość gospodarstwa w województwie wyniosła 18,9 ha. Analizując gminy pod względem średniej wielkości gospodarstwa, zauważamy, że największe gospodarstwa występowały w gminie miejskiej Golub-Dobrzyń (średnia powierzchnia 46,6 ha), a najmniejsze gospodarstwa zlokalizowane były w gminie miejskiej Rypin i gminie Wąbrzeźno (średnio 7,3 ha). W województwie kujawsko-pomorskim prawie 1/3 gospodarstw miało powierzchnię powyżej 15 ha. Znacznie od przeciętnej wyróżniają się gminy Mrocza i Sośno, gdzie ponad połowa gospodarstw rolnych miała powierzchnię powyżej 15 ha.

2. Użytkowanie gruntów i powierzchnia zasiewów

Według PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim grunty gospodarstw rolnych zajmowały 1136,8 tys. ha, czyli 63,3% powierzchni województwa. W stosunku do spisu rolnego z 2010 r. powierzchnia gruntów należących do gospodarstw rolnych zmniejszyła się o 7,8%.

Według stanu na 1 czerwca 2020 r. w województwie kujawsko-pomorskim użytki rolne ogółem zajmowały 1055,4 tys. ha (spadek o 2,2% w porównaniu z PSR 2010). Prawie wszystkie użytki rolne, bo 99,0%, utrzymywane były w dobrej kulturze rolnej (w Polsce 98,7%). Grunty pod zasiewami stanowiły 88,5% użytków rolnych (w Polsce 73,3%), czyli 934,5 tys. ha. Ich powierzchnia zwiększyła się w porównaniu z PSR 2010 o 4,0%.

Wykres 2. Powierzchnia głównych kategorii użytków rolnych w dobrej kulturze^a

a PSR 2010 – stan na 30 czerwca, PSR 2020 – stan na 1 czerwca.

Tablica 1. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2020 r.

Stan na 1 czerwca

Gospodarstwa rolne	Powierzchnia użytków rolnych					
	ogółem	w tym użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej				
		razem	pod zasiewami	grunty ugorowane	uprawy trwałe	łąki i pastwiska trwałe
W tysiącach hektarów						
Ogółem	1055,4	1044,7	934,5	4,7	7,3	97,5
PSR 2010=100						
Ogółem	97,8	97,9	104,0	34,2	63,5	68,8
W odsetkach powierzchni użytków rolnych						
Ogółem	100,0	99,0	88,5	0,4	0,7	9,2

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych ogółem (28,7 tys. ha) według danych ostatecznych PSR 2020 zmniejszyła się w stosunku do 2010 r. o 54,7%. Powierzchnia pozostałych gruntów (52,6 tys. ha) zmniejszyła się o 42,4%. W tym czasie zaobserwowano w Polsce spadek powierzchni lasów i gruntów leśnych o 17,2%, a pozostałych gruntów o 21,8%.

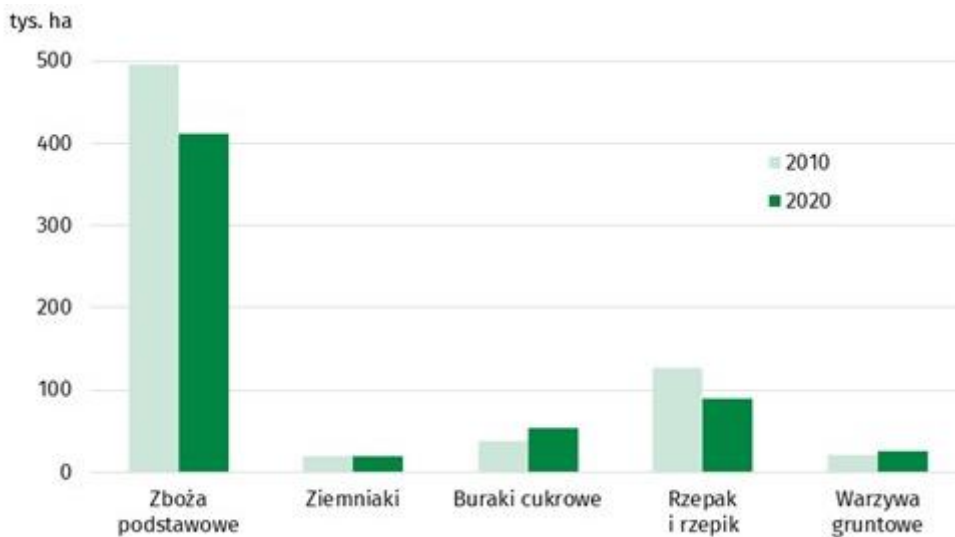
Według danych PSR 2020 w ogólnej powierzchni zasiewów, w województwie kujawsko-pomorskim przeważała uprawa zbóż, których powierzchnia zwiększyła się o 2,2% w stosunku do danych z PSR 2010. Powierzchnia zasiewów zbóż ogółem stanowiła 8,1% zasiewów w kraju, a zbóż podstawowych z mieszankami podstawowymi – 7,6% powierzchni zasiewów w Polsce.

W 2020 r. w województwie kujawsko-pomorskim znaczący udział w powierzchni zasiewów miała uprawa rzepaku i rzepiku (9,6% powierzchni zasiewów w województwie, 9,2% zasiewów w kraju), chociaż zmniejszyła się o 28,5% w stosunku do danych z PSR 2010. Istotny odsetek powierzchni zasiewów stanowiła także uprawa buraków cukrowych (53,1 tys. ha, czyli 5,7% zasiewów w województwie, 21,6% zasiewów w Polsce), która wzrosła o 38,3%. Powierzchnia zasiewów warzyw gruntowych stanowiła 26,1 tys. ha (2,8% powierzchni zasiewów w województwie, 15,5% w kraju) i wzrosła o 25,8% względem 2010 r. Powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 19,8 tys. ha stanowiąc 2,1% ogólnej powierzchni zasiewów w województwie (8,8% w kraju) i zwiększyła się w stosunku do danych z poprzedniego spisu rolnego o 6,4%.

W województwie kujawsko-pomorskim powierzchnia pod zasiewami w stosunku do PSR 2010 wzrosła o 4,0%

Udział województwa w krajowej powierzchni upraw ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw gruntowych i zbóż wzrósł w porównaniu do PSR 2010

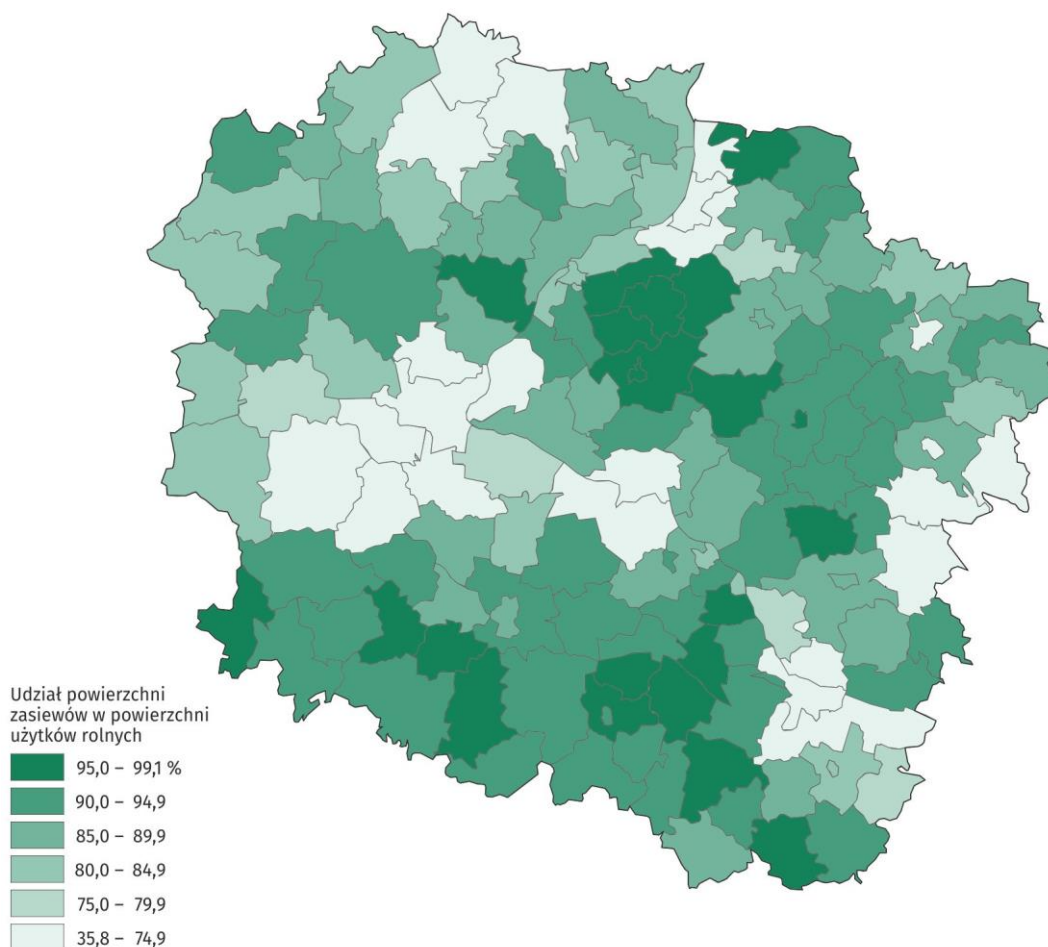
Wykres 3. Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów^a

a PSR 2010 – stan na 30 czerwca, PSR 2020 – stan na 1 czerwca.

Według PSR 2020, powierzchnia zasiewów zbóż ogółem była największa w gminie Solec Kujawski (92,3% zasiewów ogółem), natomiast zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w gminie Bobrowniki (74,4%). Największą powierzchnię uprawy ziemniaków odnotowano w gminie miejskiej Kowal (22,6% powierzchni zasiewów), buraków cukrowych – w gminie Mrocza (16,0%), rzepaku i rzepiku – w gminie Gostycyn (22,1%), a warzyw gruntowych – w gminie Dąbrowa Biskupia (22,1%).

Mapa 2. Powierzchnia zasiewów w 2020 r.
Stan na 1 czerwca

Największym udziałem zasiewów w ogólnej powierzchni zasiewów danego ziemiopłodu w województwie charakteryzowały się: gmina Koronowo w zasiewach zbóż ogółem (2,2% zasiewów), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (2,4%) i rzepaku i rzepiku (5,0%), gmina Mogilno w zasiewach ziemniaków (3,7%) oraz gmina Kruszwica w zasiewach buraków (3,8%) i warzyw gruntowych (10,7% zasiewów w województwie kujawsko-pomorskim).

3. Zwierzęta gospodarskie

Zwierzęta gospodarskie to zwierzęta utrzymywane w celu osiągnięcia korzyści gospodarczych, np. produkcji mięsa, mleka i innych produktów zwierzęcych. Spisowi podlegały zwierzęta gospodarskie, które 1 czerwca 2020 r. znajdowały się w gospodarstwie rolnym, niezależnie od tego czy w dniu przeprowadzania spisu nadal w nim przebywały czy już nie. Nie ujmowano zwierząt, które urodziły się, zostały zakupione lub trafiły do gospodarstwa z innych powodów, po północy z 1 na 2 czerwca 2020 r. Spisem nie były objęte zwierzęta utrzymywane wyłącznie do celów rekreacyjnych, terapeutycznych lub łowieckich.

Na podstawie ostatecznych wyników PSR 2020, zaobserwować można, że zmiany w pogłowie zwierząt gospodarskich w stosunku do 2010 r. w województwie kujawsko-pomorskim były zbliżone do zmian zachodzących w Polsce.

W 2020 r. pogłowie bydła wyniosło 504,6 tys. sztuk (8,0% bydła w Polsce) i zwiększyło się o 8,4% w stosunku do PSR 2010. Pod względem liczebności bydła, województwo kujawsko-pomorskie zajmowało 4. miejsce w kraju. Warto jednak zwrócić uwagę, że pomimo wzrostu pogłowia bydła w województwie, liczebność krów (156,3 tys. szt., 6,3% ogółu pogłowia krów w Polsce) była niższa o 11,6% niż w 2010 r.

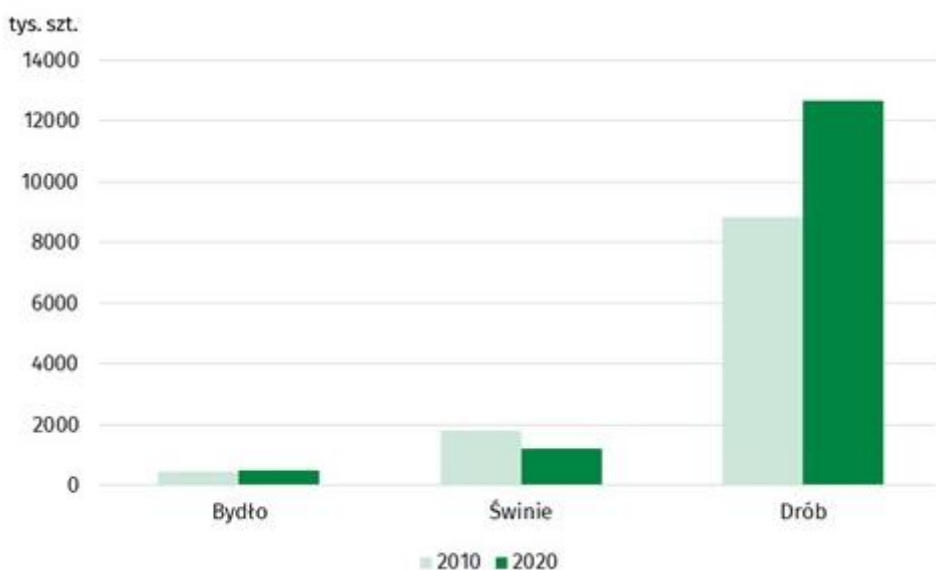
Według stanu na 1 czerwca 2020 r. w województwie pogłowie trzody chlewnej liczyło 1206,2 tys. sztuk i było to o prawie 1/3 mniej niż 10 lat wcześniej. Udział trzody chlewnej w krajowym pogłowie zwierząt wyniósł 10,8%, co uplasowało województwo kujawsko-pomorskie na 4. miejscu wśród województw.

Pogłowie loch ogółem wyniosło 98,0 tys. sztuk i było mniejsze w porównaniu z danymi uzyskanymi w PSR 2010 aż o 48,4%. Według ostatecznych danych PSR 2020 udział loch stanowił 12,0% krajowego pogłowia i pomimo spadku, był to jeden z najwyższych udziałów w kraju (2. lokata, zaraz za województwem wielkopolskim).

Pogłowie drobiu w 2020 r. wyniosło 12,7 mln i było wyższe o 43,1% w porównaniu z PSR 2010 (w Polsce wzrost o 29,6%). Udział drobiu w krajowym pogłowie drobiu wyniósł 5,6%, co plasowało województwo kujawsko-pomorskie na 6. miejscu w kraju. Kury nioski liczyły 2,2 mln szt., czyli stanowiły 17,5% drobiu ogółem.

Dane PSR 2020 wykazały, że spadło zainteresowanie chowem i hodowlą świń

Wykres 4. Pogłowie zwierząt gospodarskich^a

^a PSR 2010 – stan na 30 czerwca, PSR 2020 – stan na 1 czerwca.

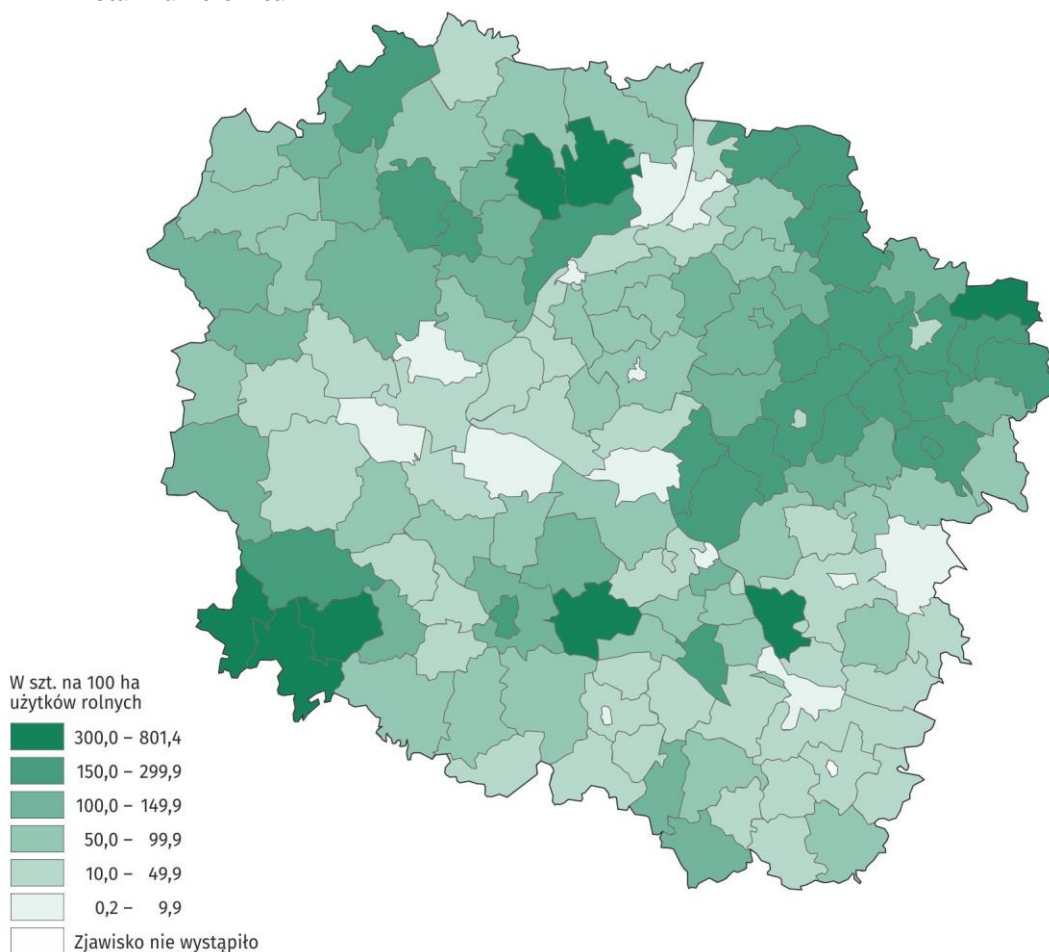
Według ostatecznych danych z PSR 2020, największą obsadą zwierząt, czyli 1201 zwierząt na 100 ha użytków rolnych, charakteryzował się drób. W porównaniu z danymi PSR 2010, obsada drobiu wzrosła o 380 zwierząt na 100 ha użytków rolnych (w Polsce wzrost o 338).

W 2020 r. średnio w województwie było 114 świń na 100 ha użytków rolnych, przy czym loch już tylko 9 na 100 ha użytków rolnych (w 2010 r. odpowiednio 166 i 18). W Polsce obsada trzody chlewnej wyniosła 75 świń na 100 ha użytków rolnych, a loch 5 (wobec odpowiednio 103 i 10).

Według PSR 2020 obsada bydła wyniosła 48 sztuk na 100 ha użytków rolnych, przy czym krów już tylko 15 sztuk na 100 ha użytków rolnych (w kraju odpowiednio 42 i 17 sztuk). W 2010 r. sytuacja prezentowała się następująco – 43 sztuki bydła i 16 sztuk krów na 100 ha użytków rolnych (w Polsce odpowiednio 39 i 18 sztuk).

Mapa 3. Obsada świń w 2020 r.

Stan na 1 czerwca

Rozpatrując dane na poziomie gmin, zauważalne jest bardzo duże zróżnicowanie obsady zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych:

- największa – gmina Świdziebnia – 122 sztuk,
- najmniejsza – gminy miejskie Chełmża i Brodnica – 1 sztuka.

Obsada świń na 100 ha użytków rolnych:

- największa – gmina Jeżewo – 801 sztuk,
- najmniejsza – gmina miejska Kowal – brak świń.

Obsada drobiu na 100 ha użytków rolnych:

- największa – gmina Solec Kujawski – 45,9 tys. sztuk,
- najmniejsza – gmina miejska Golub-Dobrzyń – 5 sztuk.

4. Nawożenie roślin

Według danych PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na czysty składnik wyniosło 181649 ton, co oznacza wzrost o 13663 ton (o 8,1%) w porównaniu z PSR 2010 (w Polsce wzrost o 10,1%). Odnotowano wzrost zużycia nawozów potasowych i azotowych (odpowiednio o 34,7% i 2,7%), a spadek zużycia nawozów fosforowych (o 5,7%).

Zużycie nawozów mineralnych wyniosło 172,1 kg na 1 ha użytków rolnych i było wyższe o 16,4 kg od zaobserwowanego w 2010 r. W PSR 2020 w porównaniu z poprzednim spisem rolnym w województwie odnotowano wzrost zużycia nawozów: azotowych – o 4,4 kg (do wartości 95,0 kg) i potasowych – o 13,0 kg (do wartości 47,5 kg), natomiast spadek zużycia nawozów fosforowych o 1,1 kg (do wartości 29,5 kg). Województwo kujawsko-pomorskie uplasowało się na 2. miejscu w kraju pod względem zużycia nawozów mineralnych na 1 ha użytków rolnych.

Zużycie nawozów wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik w województwie kujawsko-pomorskim wyniosło 116773 ton o było większe o 64732 tony (o 124,4%) w stosunku do 2010 r. (w kraju wzrost o 126,6%). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużyto 110,6 kg nawozów wapniowych (w 2010 r. – 48,2 kg), co uplasowało województwo kujawsko-pomorskie na 3. miejscu w kraju.

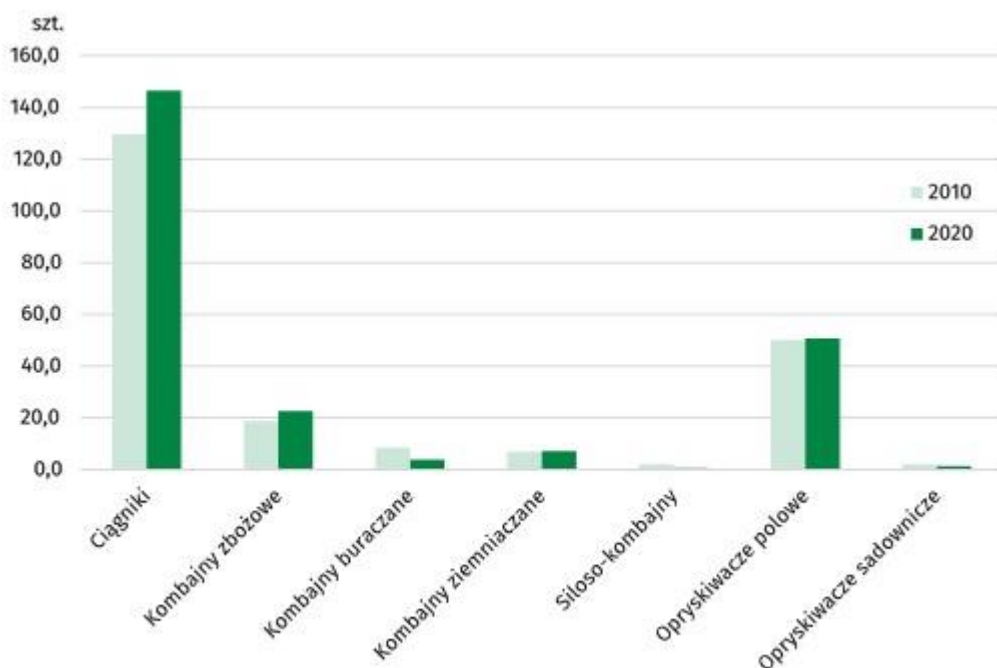
5. Ciągniki i maszyny rolnicze

Według danych ostatecznych Powszechnego Spisu Rolnego 2020 ciągników w województwie kujawsko-pomorskim było 87,4 tys. sztuk, co stanowiło 6,0% ciągników w kraju.

Wśród maszyn rolniczych w 2020 r. było 20,1 tys. kombajnów, w tym: zbożowych – 13,6 tys., ziemniaczanych – 4,2 tys. i buraczanych – 2,3 tys. W porównaniu z wynikami spisu rolnego z 2010 r. wzrosła jedynie liczba kombajnów zbożowych – o 6,3%. Natomiast liczba kombajnów buraczanych i ziemniaczanych zmniejszyła się odpowiednio o 60,0% i o 10,5%, pomimo że w porównaniu z PSR 2010 powierzchnia zasiewów buraków cukrowych i ziemniaków wzrosła. Warto także zwrócić uwagę, że według PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim znajdowało się ponad 1/5 wszystkich kombajnów buraczanych w kraju, co było odzwierciedleniem dużego udziału zasiewów buraków w Polsce.

Według ostatecznych danych w 2020 r. spadła w stosunku do 2010 r. liczba pozostałych maszyn rolniczych, silosokombajnów o 74,2%, opryskiwaczy sadowniczych o 37,8% i opryskiwaczy polowych o 11,5%.

Wykres 5. Ciągniki i maszyny rolnicze na 100 gospodarstw rolnych^a

a PSR 2010 – stan na 30 czerwca, PSR 2020 – stan na 1 czerwca.

W województwie kujawsko-pomorskim według PSR 2020 zużycie nawozów mineralnych i wapniowych na 1 ha użytków rolnych należało do najwyższych w Polsce

W województwie kujawsko-pomorskim według PSR 2020 znajdowało się ponad 20% wszystkich kombajnów buraczanych w Polsce

Według PSR 2020 województwo kujawsko-pomorskie zajęło 1. lokatę pod względem liczby ciągników na 100 gospodarstw rolnych – 146,6 sztuk (średnio w kraju było 109,9 sztuk). Na 100 gospodarstw rolnych kombajnów zbożowych w województwie były 23 sztuki (2. miejsce w kraju), ziemniaczanych 7 sztuk (2. pozycja w kraju) i buraczanych – 4 sztuki (1. lokata w kraju). Województwo kujawsko-pomorskie na 100 gospodarstw rolnych posiadało najwięcej opryskiwaczy polowych – 51 sztuk (w Polsce średnio 35 sztuk).

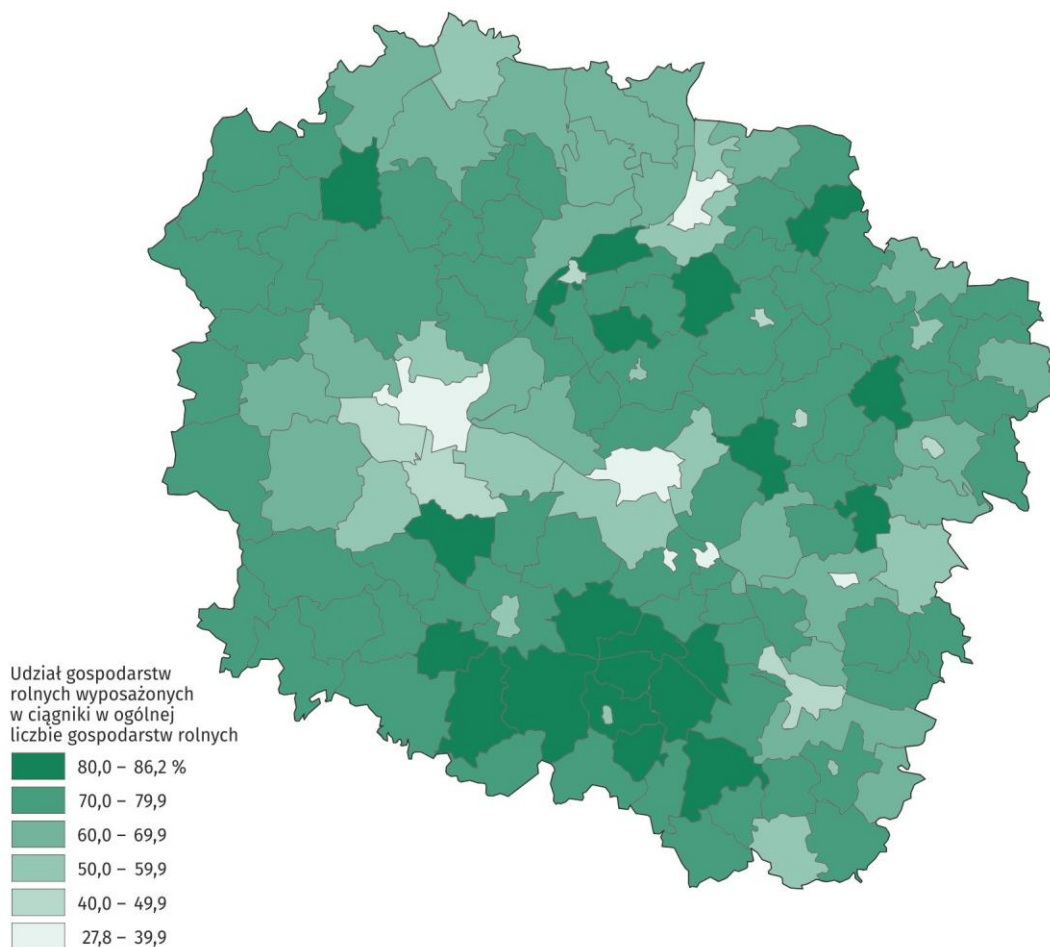
W 2020 r. na 100 ha użytków rolnych w województwie kujawsko-pomorskim przypadło średnio 8 ciągników (w kraju 10). Sytuacja w porównaniu z PSR 2010 nie uległa znaczącej zmianie. Pod względem liczby ciągników na 100 ha użytków rolnych, nasze województwo zajęło 10. lokatę w kraju.

Według ostatecznych danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 r. największym odsetkiem gospodarstw rolnych wyposażonych w ciągniki rolnicze charakteryzowała się gmina Osiećciny, gdzie aż 86,2% gospodarstw rolnych posiadało taki sprzęt. Najmniej gospodarstw rolnych posiadało ciągniki w mieście Toruń – 27,8%.

W województwie kujawsko-pomorskim kombajny zbożowe były na stanie w co 5 gospodarstwie rolnym. Najwięcej gospodarstw rolnych wyposażonych w kombajny zbożowe znajdowało się w gminie Świecie nad Osą – 46,0% gospodarstw wyposażonych w kombajny w ogólnej liczbie gospodarstw. Najmniej w mieście Włocławek – zaledwie 1,9% ogółu gospodarstw wyposażonych było w kombajny zbożowe. Opryskiwacze polowe znajdowały się w prawie połowie gospodarstw rolnych w województwie, przy czym aż w 73,2% gospodarstw rolnych w gminie Bytów wyposażonych było w opryskiwacze polowe, a w gminie Białe Błota jedynie 5,5% gospodarstw rolnych wyposażonych było w tego rodzaju maszyny rolnicze.

Mapa 4. Wyposażenie gospodarstw rolnych w ciągniki w 2020 r.

Stan na 1 czerwca

6. Źródła dochodów gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego

Według ostatecznych danych Powszechnego Spisu Rolnego 2020, w okresie od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r. w województwie kujawsko-pomorskim 59,2 tys. gospodarstw

domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego uzyskiwało dochody z prowadzonej działalności rolniczej. W porównaniu z PSR 2010 było to mniej o 8,7 tys., tj. 12,8% gospodarstw. Dochody z pracy najemnej wykazało 20,1 tys. gospodarstw domowych, a z działalności pozarolniczej – 8,1 tys. gospodarstw, tj. odpowiednio mniej w stosunku do dochodów wykazanych w PSR 2010 o 13,5% i 36,5%. Emerytury i renty, jako źródło dochodów, wykazało 12,3 tys. gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, tj. o 5,8% więcej niż w PSR 2010 r., natomiast liczba gospodarstw uzyskujących dochody z innych niezarobkowych źródeł utrzymania w ciągu 10 lat zwiększyła się prawie 3-krotnie – do 8,7 tys.

Działalność rolnicza stanowiła główne źródło utrzymania, czyli źródło dochodów przekraczające 50% dochodów ogółem, dla 50,3% gospodarstw domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego. Odsetek gospodarstw domowych utrzymujących się głównie z rolnictwa zmalał w porównaniu PSR 2010 o 7,6 p. proc. W przypadku pozostałych gospodarstw domowych użytkujących gospodarstwa rolne, głównymi źródłami dochodów były: praca najemna (22,3%), emerytury i renty (7,7%), działalność pozarolnicza (7,4%) oraz inne niezarobkowe źródła utrzymania (1,2%). W PSR 2010 było to odpowiednio: 17,7%, 6,3%, 7,9% oraz 1,8%. Należy zauważyć spadek odsetka gospodarstw domowych uzyskujących główne dochody z działalności pozarolniczej oraz wzrost odsetka gospodarstw uzyskujących główne dochody z pracy najemnej oraz z emerytur i rent.

7. Nakłady pracy i struktura pracujących w gospodarstwach rolnych

Za pracę w gospodarstwie rolnym przy produkcji rolniczej uważa się wykonywanie prac bezpośrednio związanych z produkcją roślinną i zwierzęcą oraz utrzymywaniem gruntów w dobrej kulturze rolnej (działalność rolnicza), a także innych prac, które są niezbędne przy prowadzeniu gospodarstwa rolnego, takich jak: zakup środków produkcji, sprzedaż produktów i przygotowanie ich do sprzedaży, prace związane z magazynowaniem, transport na potrzeby gospodarstwa rolnego, bieżące naprawy sprzętu rolniczego, prace konserwacyjne budynków, maszyn, instalacji, organizację i zarządzanie pracą w gospodarstwie rolnym, załatwianie spraw urzędowych, prowadzenie rachunków, wypełnianie wniosków o dopłaty bezpośrednie i inne.

Nakłady pracy w rolnictwie wyrażone są w AWU, czyli w rocznych jednostkach pracy – umownej jednostce oznaczającej ekwiwalent pełnego etatu.

Według danych z PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w ciągu roku wyniosły 79 tys. AWU. Było to mniej o ponad 20% w stosunku do danych z PSR 2010. Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w województwie kujawsko-pomorskim stanowiły 5,5% ogółu nakładów pracy w Polsce.

W gospodarstwach indywidualnych nakłady pracy stanowiły 75,7 tys. AWU (o 20,7% mniej niż w 2010 r.), w tym 89,1% stanowiła rodzinna siła robocza, a 7,7% pracownicy najemni stali.

W gospodarstwach osób prawnych, gdzie nakłady pracy wyniosły 3,3 tys. AWU, również odnotowano spadek w stosunku do PSR 2010 o 12,0%, w tym pracowników najemnych stałych o 11,3% mniej.

W 2020 r., podobnie jak w 2010 r., dla większości gospodarstw z użytkownikiem gospodarstwa rolnego głównym źródłem utrzymania była działalność rolnicza

Tablica 2. Ważniejsze dane o rolnictwie na podstawie spisów powszechnych

Wyszczególnienie	PSR 2010	PSR 2020	
		ogółem	Polska = 100
Liczba gospodarstw rolnych	68148	59601	4,5
w tym prowadzące:			
wyłącznie produkcję roślinną	23290	31007	4,2
produkcję roślinną i zwierzęcą	44633	28124	4,9
Średnia powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w ha	15,8	17,7	.
w tym prowadzących:			
wyłącznie produkcję roślinną	11,5	14,5	.
produkcję roślinną i zwierzęcą	18,2	21,5	.
Powierzchnia zasiewów w ha	898500	934454	8,5
w tym:			
zboża	594602	607499	8,1
ziemniaki	18598	19786	8,8
buraki cukrowe	38363	53051	21,6
rzepak i rzepik	125880	89943	9,2
warzywa gruntowe	20753	26099	15,5
Zwierzęta gospodarskie w szt.:			
bydło	465546	504564	8,0
świnie	1789477	1206224	10,8
drób	8857746	12672202	5,6
Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych w szt.:			
bydło	43	48	.
świnie	166	114	.
drób	821	1201	.
Zużycie nawozów mineralnych (w przeliczeniu na czysty składnik) w tonach	167986	181649	9,3
azotowych	97690	100295	9,7
fosforowych	33060	31187	8,7
potasowych	37236	50167	9,0
Zużycie nawozów wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) w tonach	52041	116773	8,7
Zużycie nawozów mineralnych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych w kg	155,7	172,1	.
azotowych	90,6	95,0	.
fosforowych	30,6	29,5	.
potasowych	34,5	47,5	.
Zużycie nawozów wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych w kg	48,2	110,6	.
Ciągniki rolnicze w szt.	88410	87357	6,0
Kombajny zbożowe w szt.	12756	13557	8,1
Opryskiwacze polowe w szt.	34137	30223	6,5
Gospodarstwa domowe z użytkownikiem gospodarstwa rolnego, które uzyskały dochód z:			
działalności rolniczej	67838	59182	4,5
pracy najemnej	23275	20137	3,5

* * *

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Bydgoszczy
Dyrektor dr Wiesława Gierańczyk
Tel: 52 366 93 90

Rozpowszechnianie:
Zespół do spraw obsługi mediów
Tel: 539 671 457, 532 457 701

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 539 671 457
e-mail: media_USBdg@stat.gov.pl

- bydgoszcz.stat.gov.pl
- @BYDGOSZCZ_STAT
- @GlownyUrzadStatystyczny
- gus_stat
- glownyurządstatystycznygus
- glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania:

[Powszechny Spis Rolny 2020. Metodologia i organizacja badania](#)

Ważniejsze pojęcia i wyjaśnienia metodologiczne zawarto w wyżej wymienionym opracowaniu.

Informacje wynikowe dostępne w bazie danych:

[Bank Danych Lokalnych – Powszechny Spis Rolny – PSR 2020](#)